

Kiểm tra bài cũ

Quan sát tranh và đọc thơ minh hoạ cho bức tranh.

Đáp án

Đầu súng trăng treo và dòng thơ
Đừng cầm đèn nháy chờ gác tới
Đầu súng trăng treo.

(Đồng chí-Chính Hữu)

**Tĩnh
Đạ
Tứ**

**Đầu giường ánh trăng rọi
Ngõ mặt đất phủ sương
Ngẩng đầu nhìn trăng sáng
Cúi đầu nhớ cố hương.
(Lí Bạch)**

Cảnh khuya – Hồ Chí Minh

A night landscape with a full moon, clouds, a river, and a small boat. The moon is bright and full, positioned in the upper left quadrant of the frame. The sky is dark blue with scattered white clouds. The river flows from the foreground towards the background, reflecting the moonlight. A small boat is visible on the river. The surrounding land is covered with dense green foliage. In the distance, there are rolling hills and a small building on the left side.

ÁNH TRĂNG

(Nguyễn Duy)

- Tên khai sinh : Nguyễn Duy Nhuệ
- Sinh năm: 1948
- Quê: Thanh Hoá.
- Là gương mặt tiêu biểu trong lớp nhà thơ trẻ thời chống Mỹ.
- Được trao giải nhất cuộc thi thơ của báo Văn nghệ năm 1972- 1973.
- Thơ ông có nét dung dị, hồn nhiên trong sáng và giàu chất trữ tình, thường mang màu sắc triết lí.

Nguyễn Duy

nguyễn duy

Cát trắng

Thơ

NGUYỄN DUY

NHÌN RA BIỂN RỘNG TRỜI CAO

Tập truyện ngắn và ký

thơ
nguyễn
duy

NGUYỄN DUY

thơ

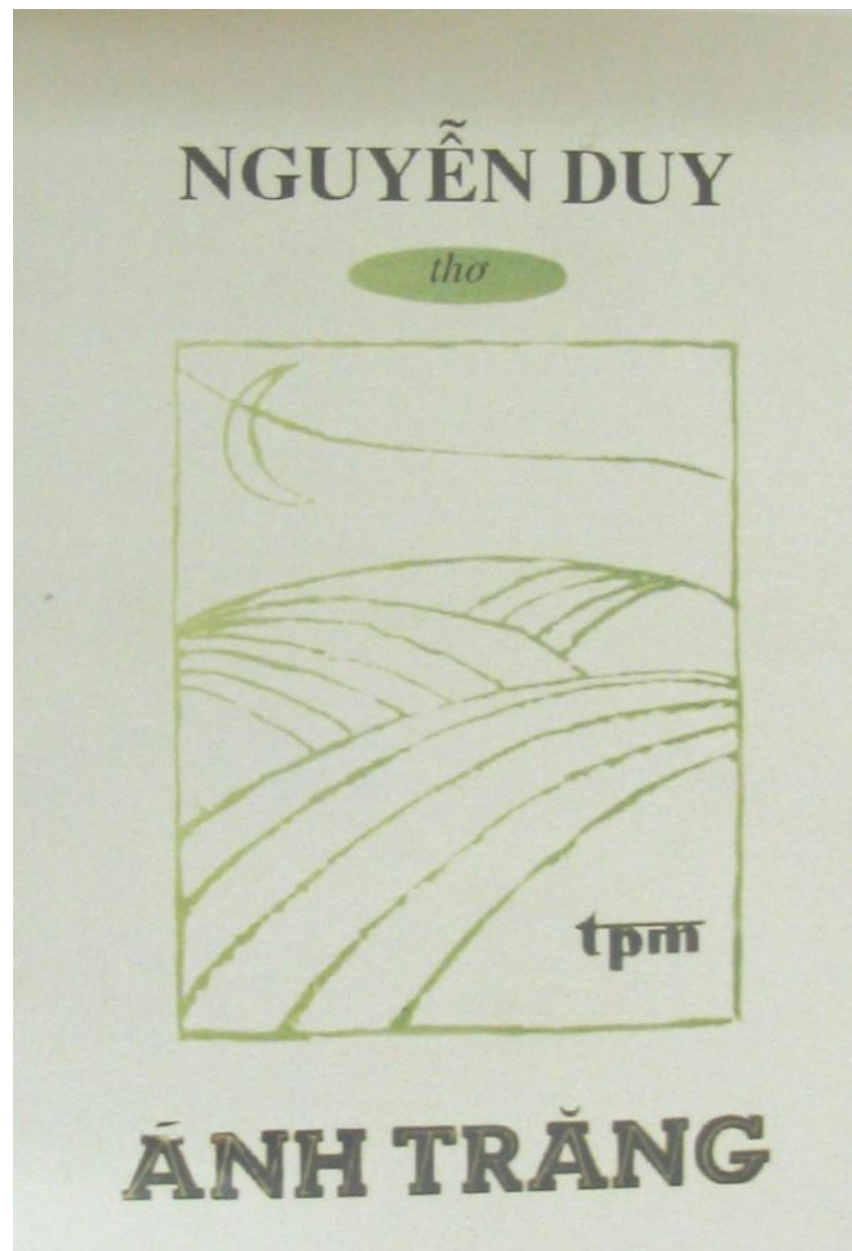

tpm

ÁNH TRĂNG

- Bài thơ sáng tác năm 1978 tại thành phố Hồ Chí Minh, in trong tập thơ “Ánh trăng”.

- Tập thơ được tặng giải A của Hội Nhà văn Việt Nam năm 1984.

Ánh trắng

(Nguyễn Duy)

Hồi nhỏ sống với đồng
với sông rồi với bể
hồi chiến tranh ở rừng
vàng trắng thành tri kỉ

Trần trụi với thiên nhiên
hồn nhiên như cây cỏ
ngỡ không bao giờ quên
cái vàng trắng tình nghĩa

Từ hồi về thành phố
quen ánh điện cửa gương
vàng trắng đi qua ngõ
như người dưng qua đường

Thình lình đèn điện tắt
phòng buyn-đinh tối om
vội bật tung cửa sổ
đột ngột vàng trắng tròn

Ngửa mặt lên nhìn mặt
có cái gì rưng rưng
như là đồng là bể
như là sông là rừng

Trăng cứ tròn vành vạnh
kể chi người vô tình
ánh trăng im phăng phắc
đủ cho ta giật mình.

TPHCM, 1978

Buyn-đinh

Buyn-đinh: Toà nhà cao, nhiều tầng, hiện đại.

Thể thơ: 5 chữ

Hồi nhỏ sống với đồng
với sông rồi với bể
hồi chiến tranh ở rừng
vàng trắng thành tri kỉ

Trần trụi với thiên nhiên
hồn nhiên như cây cỏ
ngỡ không bao giờ quên
cái vàng trắng tình nghĩa

Từ hồi về thành phố
quen ánh điện, cửa gương
vàng trắng đi qua ngõ
như người dưng qua đường

Thình lình đèn điện tắt
phòng buyn- đinh tối om
vội bật tung cửa sổ
đột ngột vàng trắng tròn

Ngửa mặt lên nhìn mặt
có cái gì rưng rưng
như là đồng là bể
như là sông là rừng

Trăng cứ tròn vành vạnh
kể chi người vô tình
ánh trăng im phăng phắc
đủ cho ta giật mình.

BA PHẦN

```
graph TD; A[BA PHẦN] --> B[Khổ 1,2]; A --> C[Khổ 3,4,5]; A --> D[Khổ 6]; B --> E["Trăng và người trong quá khứ."]; C --> F["Trăng và người trong hiện tại."]; D --> G["Cảm xúc và suy ngẫm của tác giả."];
```

Khổ 1,2

*Trăng và
người
trong quá
khứ.*

Khổ 3,4,5

*Trăng và
người
trong hiện
tại.*

Khổ 6

*Cảm xúc và
suy ngẫm
của tác giả.*

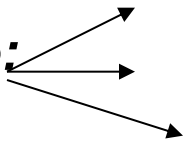
Hồi nhỏ

Hồi chiến tranh

Về thành phố

- **Hồi nhỏ:**

- **Hồi chiến tranh:** ———→

- Trăng : tri kỉ, tình nghĩa

+ Nhân hoá, điệp từ, so sánh.
=> Tình cảm gắn bó thân thiết giữa người với trăng.

- Trăng với người đẹp đẽ, ân tình, gắn với hạnh phúc và gian lao của con người, của đất nước.

**Hồi nhỏ sống với đồng
với sông rồi với bể
hồi chiến tranh ở rừng
vàng trăng thành tri kỉ**

Trần trụi với thiên nhiên
hồn nhiên như cây cỏ
ngỡ không bao giờ quên
cái vàng trăng tình nghĩa

- Xa lạ, không quen biết.

+ So sánh, nhân hoá.

=> Con người thờ ơ,
lạnh nhạt, bội bạc với
trăng.

Từ hồi về thành phố

quen ánh điện cửa gương

vàng trắng đi qua ngõ

như **người dưng qua đường**

* Trong quá khứ

* Trong hiện tại

Tri kỉ
tình nghĩa

Vàng trắng

người dừng
qua đường

Nguyên
nhân

Từ **hồi về thành phố**
quen **ánh điện, cửa gương**

Cuộc sống hiện đại,
đầy đủ, sung túc.

Làng quê

Núi rừng

Thành phố

Tuổi thơ

Người lính

Hiện tại

Cuộc sống hiện đại thay đổi theo chiều hướng tích cực dễ làm con người quên đi quá khứ khổ đau, đánh mất những giá trị tốt đẹp vốn có.

Tính từ: Thành tình, đột ngột .

-> Sự bất ngờ, ngạc nhiên, ngỡ ngàng, không thể đoán trước được.

Động từ: vội, bật, tung

-> sự khó chịu và hành động khẩn trương hối hả để tìm nguồn sáng.

*** Trăng xuất hiện đột ngột, bất ngờ**

Tạo bước ngoặt thể hiện cảm xúc của nhà thơ.

**Thành tình đèn điện tắt
phòng buyn-đinh tối om
vội bật tung cửa sổ
đột ngột vàng trắng tròn**

3. Suy ngẫm trước vàng trăng

+ Nhân hoá

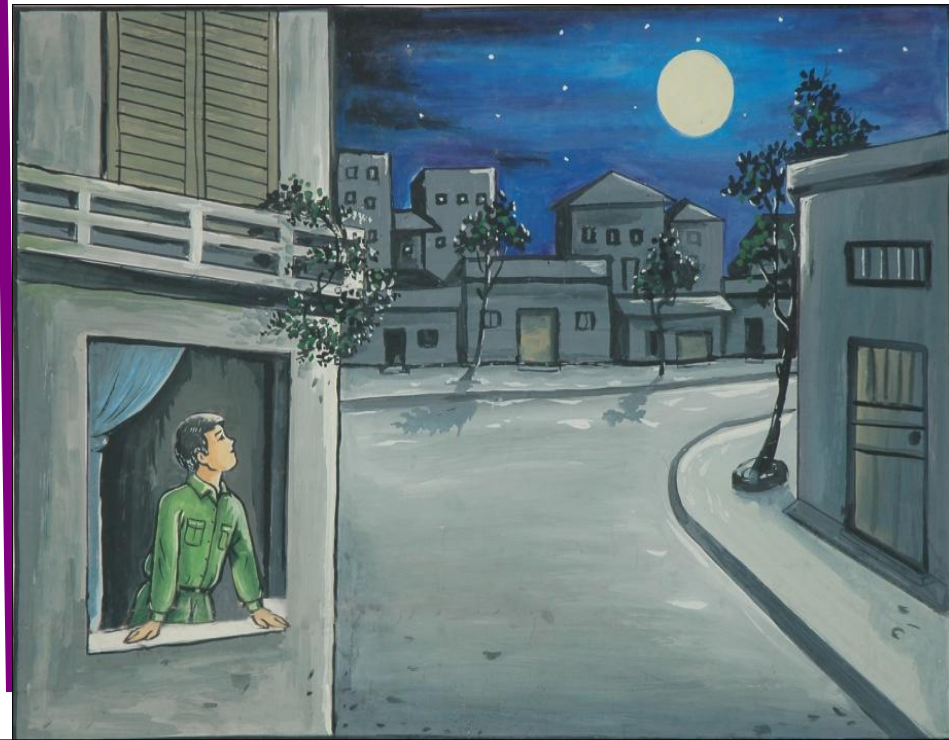
=> Trăng với người đối diện,
đàm đạo tâm sự.

- Tâm trạng: rưng rưng

=> Xúc động, xao xuyến

Gợi nhớ về quá khứ
nghĩa tình, giản dị mà
cao đẹp.

Ngửa mặt lên nhìn mặt
có cái gì rưng rưng
như là đồng là bể
như là sông là rừng

Trăng cứ tròn vành vạnh
kể chi người vô tình
ánh trăng im phăng phắc
đủ cho ta giật mình

*** Giật mình vì:**

**Chợt
nhận ra
sự bạc
bẽ, vô
tình trong
cách sống
của mình.**

**Tự ăn năn, tự
trách, tự nhắc
nhở mình phải
thay đổi cách
sống, không
được lãng
quên quá khứ,
sống ân nghĩa
thủy chung
cùng quá khứ
“Uống nước
nhớ nguồn”.**

Phiếu học tập

Thảo luận nhóm và điền vào phiếu học tập (thời gian: 2 phút)

Hình ảnh thơ	Ý nghĩa biểu tượng.
Trăng cứ tròn vành vạnh	
ánh trăng im phăng phắc	
ta giết mình	
Vầng trăng trong bài thơ	

Phiếu học tập

Thảo luận nhóm và điền vào phiếu học tập (thời gian: 2 phút)

Hình ảnh thơ	Ý nghĩa biểu tượng.
Trăng cứ tròn vành vạnh	- Quá khứ đẹp đẽ, vẹn nguyên, thủy chung, không phai mờ.
ánh trăng im phăng phắc	- Ánh nhìn bao dung, độ lượng nhưng vô cùng nghiêm khắc.
ta giật mình	- Nhớ lại quá khứ, - Tự vấn lương tâm, - Ân hận xót xa, tự trách mình - Tự hoàn thiện mình.
Vàng trăng trong bài thơ	- Thiên nhiên hồn nhiên, tươi mát, là người bạn thân thiết trong cuộc đời con người. - Là biểu tượng của quá khứ nghĩa tình, là vẻ đẹp bình dị, vĩnh hằng của cuộc sống.

+ Nghệ thuật: đối, nhân hoá, hình ảnh thơ giàu tình biểu tượng.

⇒ Trân trọng, giữ gìn vẻ đẹp và những giá trị truyền thống.

- Lãng quên quá khứ là phản bội lại chính mình.
- Phải biết sống ân nghĩa thủy chung.

**Trăng cứ tròn vành vạnh
kể chi người vô tình
ánh trăng im phăng phắc
đủ cho ta giết mình.**

THỦ TÀI CỦA BẠN

HÌNH THỨC NGHỆ THUẬT TIÊU BIỂU

HÌNH ẢNH XUYÊN SUỐT

THỂ THƠ

BIỆN PHÁP TU TỪ

GIỌNG ĐIỆU

KẾT CẤU

HÃY CHỌN VÀ ĐIỀN
TRONG CÁC TỪ SAU ĐÂY
VÀO Ô TRỐNG SAO CHO
ĐÚNG NHẤT?

Tâm tình, sâu lắng

Đằm thắm, ngọt ngào
Năm chữ

Ánh trăng

Chặt chẽ, theo mạch
cảm xúc.

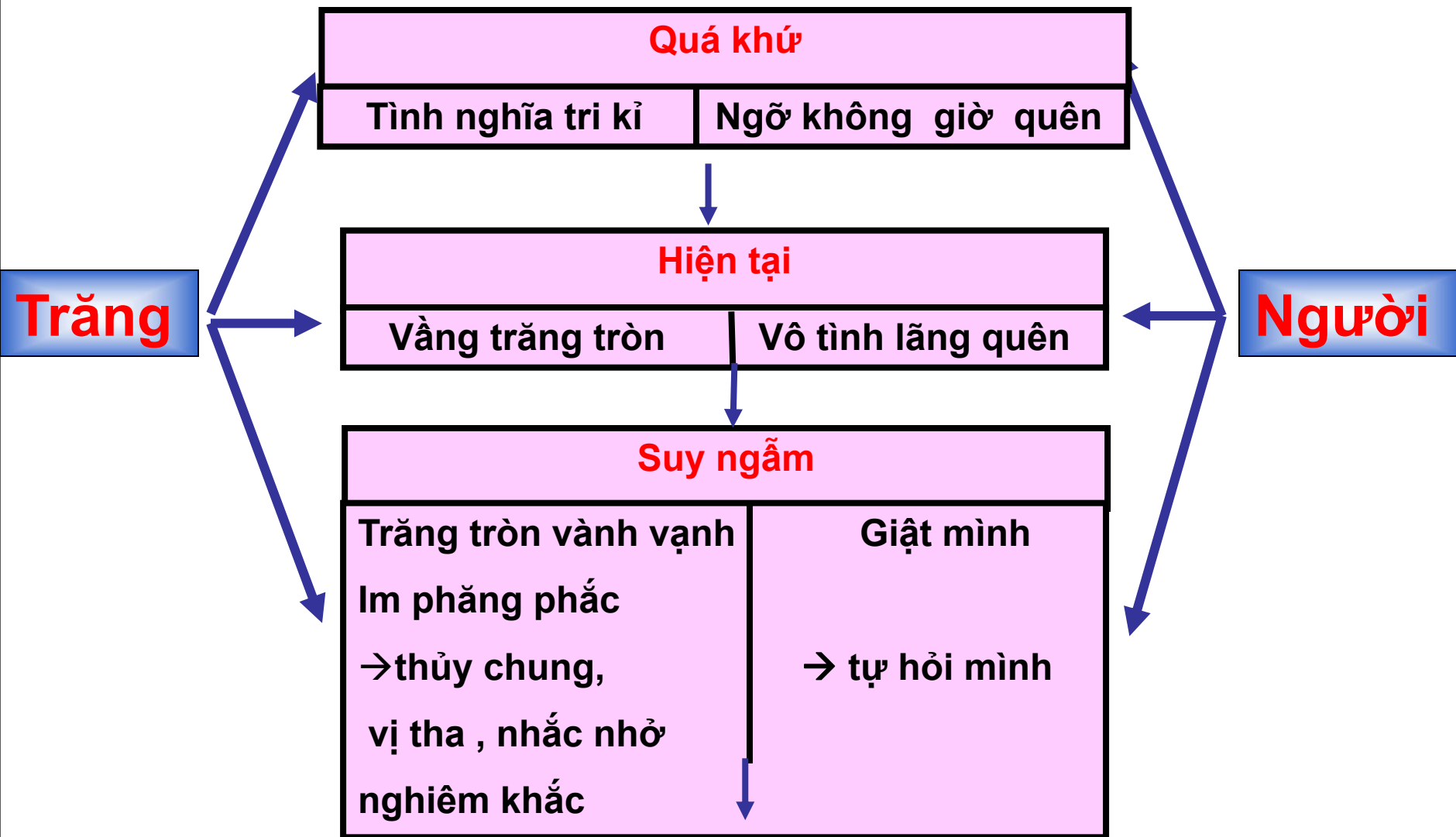
Điệp ngữ, nhân hoá,
ẩn dụ, so sánh

Theo từng lời ru

HÌNH THỨC NGHỆ THUẬT TIÊU BIỂU	
HÌNH ẢNH XUYÊN SUỐT	Ánh trăng
THỂ THƠ	Năm chữ
BIỆN PHÁP TU TỪ	Điệp ngữ, nhân hoá,so sánh, ẩn dụ
GIỌNG ĐIỆU	Tâm tình, sâu lắng
KẾT CẤU	Chặt chẽ, theo mạch cảm xúc.

NỘI DUNG
Bài thơ là lời tự nhắc nhở về những năm tháng gian lao đã qua, có ý nghĩa gọi nhắc, củng cố ở người đọc thái độ sống “Uống nước nhớ nguồn”, ân tình, thủy chung cùng quá khứ.

CÙNG CỐ

Tự nhắc nhở mình và gửi đến người đọc thông điệp: thái độ sống ân nghĩa thủy chung, uống nước nhớ nguồn.

Câu 3: Bài thơ có nhan đề là “**Ánh trăng**” trong khi đó xuyên suốt các khổ thơ tác giả đều dùng từ “**vàng trăng**”, em hãy lí giải ?

Hồi nhỏ sống với đồng
với sông rồi với bể
hồi chiến tranh ở rừng
vàng trăng thành tri kỉ

Trần trụi với thiên nhiên
hồn nhiên như cây cỏ
ngỡ không bao giờ quên
cái **vàng trăng** tình nghĩa

Từ hồi về thành phố
quen ánh điện cửa gương
vàng trăng đi qua ngõ
như người dưng qua đường

Thình lình đèn điện tắt
phòng buyn-đinh tối om
vội bật tung cửa sổ
đột ngột **vàng trăng** tròn

Ngửa mặt lên nhìn mặt
có cái gì rưng rưng
như là đồng là bể
như là sông là rừng

Trăng cứ tròn vành vạnh
kể chi người vô tình
ánh trăng im phăng phắc
đủ cho ta giật mình.

Vàng trắng	Ánh trắng
- Vàng trắng là biểu tượng của cuộc sống, của thiên nhiên, quá khứ nghĩa tình.	- Ánh trắng là ánh sáng của triết lí về cuộc sống. - Ánh sáng ấy có thể len lỏi vào những nơi khuất lấp trong tâm hồn con người để thức tỉnh họ giúp họ nhận ra những điều sai trái, hướng con người đến những giá trị tốt đẹp.

Bài thơ có tên là “Ánh trắng” nhưng các khổ thơ trên tác giả đều viết “vàng trắng” đến khổ thơ cuối mới xuất hiện từ “ánh trắng”. “Ánh trắng” chính là sự quy tụ, kết tinh đẹp nhất của vàng trắng tạo nên chiều sâu tư tưởng của tứ thơ đồng thời nâng vẻ đẹp của bài thơ lên đến đỉnh điểm.

Mạch cảm
xúc của
bài thơ

Quá khứ

Tình nghĩa
tri kỉ

Ngỡ không
bao giờ quên

Hiện tại

Vàng trắng đi
qua ngõ

Vô tình
lãng quên

Suy ngẫm

Tròn vành vạnh
Im phăng phắc
Thủy chung,
vị tha

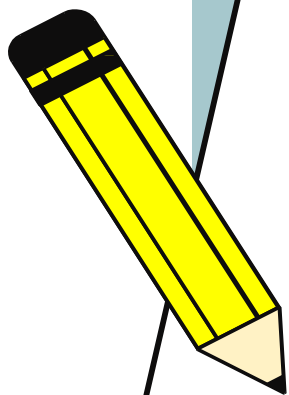
Giật mình
→ Tự hoàn
thiện

TRĂNG

NGƯỜI

Tự nhắc nhở mình và cũng là nhắc nhở mọi người
về thái độ sống “uống nước nhớ nguồn”.

VỀ NHÀ

Tưởng tượng mình là nhân vật trữ tình trong “Ánh trăng”, em hãy diễn tả dòng cảm nghĩ trong bài thơ thành một bài tâm sự ngắn?

2. Soạn bài sau: văn bản

Làng của Kim Lân.

- + Đọc văn bản và tóm tắt văn bản?
- + Soạn bài theo câu hỏi trong sách giáo khoa.